

Fővárosi Törvényszék útján

Alkotmánybíróság részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Száma: IV/ 0 0 8 0 9 - 0 / 2020	
Érkezett: 2020 MÁJ 08.	
Példány: 3	Kezelőiroda:
Melléklet: 10 db	<i>lu</i>

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 14.
2020 -04- 0 8
25417/15

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

lakóhelye: a. panaszos – kívül jegyzett jogi képviselőm útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

I. Kérelem

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Pfv.V.20.509/2018/7. ügyiratszámú ítéletének, a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.206/2016/50. ügyiratszámom kelt másodfokú ítélet és a Fővárosi Törvényszék 26.P.25.417/2015/6. ügyiratszámom kelt elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenességét megállapítani és az Abtv. 43. §-ban foglaltak szerint megsemmisíteni szíveskedjen.

II.

a) Panaszom alátámasztása érdekében az alábbi tényeket adom elő.

A tulajdonomat képező [REDACTED] belterület [REDACTED] helyrajzi számú, [REDACTED] [REDACTED] szám alatti ingatlanra vagyonszerzési szerződést kötöttem az alperessel. Az ingatlanon családi ház állt, amely nem volt lakott. A kockázatviselés kezdete 2009. február 14. napja, a biztosítási összeg [REDACTED] forint volt. A kedvezményezett az ingatlan zálogjogosultja volt, azzal hogy a [REDACTED] forint vagy azt meghaladó összegű biztosítási kártérítést az alperes a kedvezményezett részére utalja át. Az épületben 2009. április 19. napján ismeretlen személy jelentős mennyiségű égésgyorsító anyagot öntött szét, amelyet meggyújtott, ezáltal a lakóépület földszintje, tetőtere kiégett, az alagsor károsodott. Az épületben 2009. április 20. napján újabb gyújtogatás történt. A Budapesti Rendőr-főkapitányság Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály, Szervezett Bűnözés Elleni Osztály Extrémizmus Elleni Alosztálya 01000-2579/2009. bü szám alatt rongálás büntettének gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folytatott eljárást, melyet 2010. április 6. napján kelt határozatával felfüggesztette arra tekintettel, hogy az elkövető kiléte nem volt megállapítható. A tűzvizsgálat és a nyomozás során a hatóságok megállapították, hogy szándékos gyújtogatás történt, az égésgyorsító anyag pedig benzin, gázolaj, illetve ezek keveréke volt. A nyomozás felfüggesztése miatt nem állapították meg, hogy a nagy mennyiségű benzint milyen módon jutatták a házba az elkövetők. Az alpereshez történő kárbejelentést követően a biztosító kifizetést nem teljesített, melynek következtében követelésemet peresítettem. A peres eljárás korai szakaszában a biztosító helytállási kötelezettségét nem vitatta, csak annyiban volt vita közöttünk, hogy a szakértői véleménnyel igazolt kárral szemben, a biztosító saját kárszakértője jóval alacsonyabb összegben jelölte meg az ingatlanban bekövetkezett kárt. Az eljárás későbbi szakaszában az alperes jogi képviselője a felperessel személyesen egyeztetett peren kívül a biztosítási díj összegéről, azonban felperes ezt a jóval alacsonyabb összegű ajánlatot nem fogadta el.

A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 2015. február 11. napán kelt, 26.P.20.728/2011/127. számon meghozott ítéletével a felperes és a II. rendű felperes kártérítés megfizetése iránt indított keresetét elutasította. Ezt követően az ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 2015. november 17. napján kelt, 22.Pf.20.461/2015/12. számon meghozott részítéletében a II. rendű felperes tekintetében helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, míg az I. rendű felperes tekintetében hatályon kívül helyezte azt és előírta az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban határozza meg a konkrét bizonyítási terhet. Rendelkezett a bíróság

eme részítéletben többek között arról, hogy a megismételt eljárásban a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetőleg a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. A bizonyítási teher vonatkozásában a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI.29) PK véleményének elvi megállapításai az irányadók. A részítéletben a Fővárosi Ítéltábla rendelkezett arról, hogy a biztosítási esemény bekövetkeztének bizonyítása esetén vizsgálandók az egyéb alperesi hivatkozások, ideértve a kizárási és mentesülési okokat, amelyeket az alperes köteles bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság újonnan meghozott 26.P.25.417/2015/6. számon meghozott ítéletével a keresetet elutasította, azzal, hogy álláspontja szerint a biztosítási esemény nem a „tűz” veszéllyel állt közvetlen ok-okozati összefüggésben, hanem az ítéletében is meghatározott „vandalizmussal”. Rögzítendő, hogy az elsőfokú eljárásban a bíróság a kiosztott bizonyítási tehertől eltérő bizonyítandó tényeket vett figyelembe. Az alperes magatartása folyamatosan a per elhúzására irányult, érdemi védekezésének hiánya, valamint folyamatosan változó ellenkérelmei nem eredményezhették volna a peres eljárás ilyen fokú elhúzódását. Az elsőfokú bíróság álláspontom szerint tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a szándékos gyújtogatás nem a szerződés által meghatározott biztosítási esemény.

A másodfokú bíróság szembehelyezkedett a korábban elsőfokú bíróság által meghatározott bizonyítási teherrel, ráadásul a peres eljárás megindulását követő 7. évben. A másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta, annak ellenére, hogy a hét évig tartó bizonyítási eljárás teljesen új irányt vett, új jogi alapokra helyezte azt a bíróság. Ugyan megállapította a Fővárosi Törvényszék nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének, azonban ezt nem minősítette olyan mértékű eljárási szabálysértésnek, hogy az ítéletet hatályon kívül helyezze. A másodfokú eljárásban 2017. január 12. napján megtartott tárgyaláson a bizonyítási teher megfordítását követően a további bizonyítás mellőzése terhével hívta fel a felperest olyan bizonyítási indítvány előterjesztésére, mely az ítélezési gyakorlat alapján minden esetben a biztosítót terhelte, és amelyre vonatkozóan hét év alatt sosem merült fel igény. Annak érdekében, hogy megállapítható legyen a tűzkár biztosítási esemény alapján az alperes teljesítési kötelezettsége, a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a károsodott ingatlanban észlelt nagy mennyiségű üzemanyagot nem ő tárolta ott. Az alperes a jogerős ítélet alapjául szolgáló eljárásban a mentesülést bizonyító körülményt nem igazolt, ilyen bizonyítást nem ajánlott fel, így e körben a másodfokú bíróság az alperes ezen mulasztását terhelte át a felperesre. Sőt, az alap és a megismételt elsőfokú eljárásban is kétséget kizáró tényként az nyert bizonyítást, hogy tűz-, és robbanásveszélyes anyag tárolására, azaz a

biztosító tudtával huzamosabb időre történő elhelyezésére nem került sor, ezt kizárólag az elkövető(k) használhatták a tűzgyújtáshoz. A Fővárosi Ítéltábla [REDACTED] tanúvallomását a másodfokú eljárás során mellőzte, ezt azonban ítéletében nem indokolta, holott alkalmas lett volna a bíróság által meghatározott bizonyítandó tény bizonyítására. [REDACTED] [REDACTED] tanúvallomásával kapcsolatban a bíróság a bizonyítási indítványt mellőzte, azonban a tanút két alkalommal is rossz címről sikertelenül idézték, majd a tárgyalás napján fogászati kezelésemre vett részt, melyet igazolásként a bíróság nem fogadott el.

A felülvizsgálati kérelem nyomán a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2019. november 20. napján kelt és részemre 2020. február 11. napján kézbesített Pfv.V.20.509/2018/7. számon meghozott ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Álláspontja szerint is a felperest terheli annak bizonyítása, hogy a biztosított helyiségekben nem tároltak háztartási célú alkalmazást meghaladó mennyiségben tűz-, robbanásveszélyes anyagot. [REDACTED] tanúvallomásaival kapcsolatban a bíróság azt rögzítette, hogy ellentétben állt a felperes személyes előadásával, azonban ez továbbra sem indokolja a teljes mértékű mellőzését, hiszen azt tényszerűen bizonyították a tanú által készített fotók, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése előtti napon az egyébként üres házban járt még hozzá abból a célból, hogy a felperes által megbízott ingatlanos céggel közösen járják be a házat tekintettel felperes eladási szándékára.

b) A jogorvoslatok kimerítése tekintetében az alábbiakat adom elő.

A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 26.P.25.417/2015/6 . ügyiratszámom meghozott ítéletével szemben fellebbezést nyújtottam be, amellyel a rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítettem. A rendkívüli jogorvoslatok tekintetében előadom, hogy a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 4.Pf.21.206/2016/50. ügyiratszámom kelt ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtottam be a Kúriához, mint felülvizsgálati bírósághoz, melynek Pvf.V.20.509/2018/7. ügyiratszámom kelt ítéletével a jogorvoslati eljárás lezárult. Más rendkívüli jogorvoslat nincs folyamatban.

c) A határidők tekintetében az alábbiakat adom elő.

A sérelmezett Kúriai felülvizsgálati ítéletet részemre elektronikus úton 2020. február 11. napján. kézbesítették. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjének 28. § (2) bekezdésére tekintettel a döntéssel szemben a panasz benyújtására

nyitva álló 60 napos határidőre tekintettel tehát jelen alkotmányjogi panaszomat a törvényes határidőn belül terjesztem elő.

d) Érintettségem tekintetében az alábbiakat adom elő:

A sérelmezett döntésekkel érintett perben I. rendű felperes voltam.

e) A befogadhatóság körében az alábbiakat adom elő.

A Kúria, valamint az első fokon és másodfokon eljáró bíróságok által alkalmazott joggyakorlat sérti a tisztességes – bírósági – eljáráshoz való jogot, a tulajdonhoz való jogot, a tulajdonról való szabad rendelkezési jogot.

Az Alkotmánybíróság következetesen gyakorlata alapján az eljárás tisztességét a peres eljárásra, mint az eljárási cselekmények láncolatából felépülő egésze nézve kell vizsgálni. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi a peres eljárás ésszerűtlen elhúzódása, a bizonyítási teher 7 év után történő megváltoztatása, a bizonyítási teher meghatározása olyan módon, hogy a felperesnek nemleges bizonyítási indítványt kellett volna tennie. A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság „csupán” a bizonyítási eljárást helyezte új alapokra, nem a jogvita elbírálását. Helybenhagyta azon megállapítást, mely szerint felperesnek lehetősége lett volna bizonyítania, hogy nem ő tárolta a nagy mennyiségű gyúlékony anyagot, mégpedig úgy, hogy bizonyítja más személy megjelölésével, hogy az akarata ellenére helyezte el a benzint a házban, másrésztől annak igazolásával, hogy nem volt lehetséges a tüzesetet megelőzően gyúlékony anyag általa történő elhelyezésére. A bíróságnak ezen állásfoglalása sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogomat, hiszen a büntető eljárást a nyomozó hatóság megszüntette, mivel az elkövető(k) kilétére nem derült fény, valamint továbbra is lehetetlen azt bizonyítani, hogy nem volt lehetőségem elhelyezni ott nagy mennyiségű gyúlékony anyagot. Az e körben tett további bizonyítási indítványomat (tanúvallomása) a bíróság teljes mértékben mellőzte, arra hivatkozással, hogy nem lehetett teljes mértékig aggálytalan vallomásként értékelni. A bíróság azonban figyelmen kívül hagyta ennek megítélésekor, hogy a tanúnak több mint hét esztendő távlatából kellett felidézni emlékeit, valamint vallomása tartalmazott kétséget kizáróan valós tényeket, melyeket szintén mellőzött a bíróság figyelembe venni.

A tulajdonhoz való jog, valamint a tulajdonnal való szabad rendelkezési jog sérelmét jelenti, hogy a tisztességtelen bírósági eljárás következtében egy jogszerűen megkötött szerződés alapján a biztosítási esemény bekövetkezte után az alperes helytállási kötelezettségének nem tesz eleget. Felperes okkal bízhatott a bíróság igazságos és jogszerű ítéletében, mely bizodalomra tekintettel nem fogadta el a peres eljárás folyamán a biztosító által felajánlott összeget, mely a keletkezett kárhoz képest jóval alacsonyabb volt. Azonban a peres eljárás befejeztével elesett az öt megillető biztosítási összegtől.

III.

a) Álláspontom szerint a panasszal megvizsgálni kért ítéletek az Alaptörvény alábbi cikkeit sértik:

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

b) Az Alaptörvény-ellenesség alátámasztása érdekében az alábbi érveket adom elő:

b)/1.

A XXVIII. cikk (1) bekezdése által deklarált alapjog sérelme a bírósági eljárás tekintetében

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetesen hangsúlyozza, hogy „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. (ABH 1998, 91, 98–99.) Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljességéhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is” (Indokolás [24]). „Az Alkotmánybíróság korábbi döntései szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}, a tárgyalás igazságosságának biztosítása {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]}, a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}, a törvény által létrehozott bíróság {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]–[34]} független és pártatlan eljárása {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58]}, illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése. A fenti dogmatika alapján természetesen nem egy negyedik jogorvoslati fórumként fordul a panaszos az Alkotmánybírósághoz és nem szakjogi kérdések eldöntését kívánja indítványozni, hanem éppen ellenkezőleg azt az alkotmányos igényt szeretné érvényesíteni, mely a bírósági gyakorlatot és az ítélet meghozatalát a jogszerűség és az igazságosság követelményének való megfeleltetéséhez igazítaná.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. Továbbá a **rPp. 3. § (3) bekezdése** alapján, a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyítása

szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Az eljárásban az elsőfokú bíróság elmulasztott eleget tenni tájékoztatási kötelezettségének, melyre az Ítéletábla részítéletében fel is hívta, azonban a megismételt eljárásban sem a Kúria (korábban Legfelsőbb Bíróság) Polgári Kollégiumának **1/2009. (VI.24.) PK** számon közzétett, a polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló véleményének (a továbbiakban: PK1 vélemény) megfelelően járt el. A másodfokú bíróság szerint nem olyan súlyos eljárási szabálytalanság történt, melyet az ítélet hatályon kívül helyezésével lett volna szükséges orvosolnia, majd eljárásában reformatórius jogkörben eljárva új alapokra helyezte a bizonyítási eljárást, azonban ezzel megfosztotta felperest az új bizonyítási teher mellett meghozott ítélettel szembeni hatékony jogorvoslattól. Ez a láncolat az eljárás egészére nézve aligha lehet tisztességes a felperessel szemben. A tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a tisztességes tárgyaláshoz való jog sérült továbbá az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 6. cikk (1) bekezdése alapján is.

b)/2.

XIII. cikk (1) bekezdése által deklarált alapjog sérelme a bírósági eljárás tekintetében

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint Alaptörvény XIII. cikke alapvetően „két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen {3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ugyanakkor – amint azt korábbi gyakorlatára hivatkozva az Alkotmánybíróság legutóbb a 3209/2015. (XI. 10.) AB határozatban megállapította – „az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével. [...] Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonba más és más” (Indokolás [64]). [21] Továbbá „a tulajdonvédelem [...] nem kizárólag a polgári jogi értelemben vett tulajdonra, hanem egyéb vagyoni értékű jogokra is kiterjedhet, az Alaptörvény XIII. cikke tehát a tulajdonvédelem

körében az egyéb, tulajdonszerű vagyoni értékű jogok védelmét is biztosítja” {3199/2013. (X. 31.) AB határozat, Indokolás [13]}

Az eljáró bíróságok viselik annak a felelősségét, ha nem a bizonyítási indítványoknak megfelelően lefolytatott bizonyítási eljárás alapján állították fel. Ezen ítélet meghozatalával a bíróság olyan, fogyasztókkal szembeni tisztességtelen gyakorlatokkal szemben nem lépett fel, mellyel végső soron kompenzáció nélkül hagyott egy súlyos káresetet. A biztosító „házi” szakértője által felbecsült kár összege jóval alacsonyabban került megállapításra, mint később az eljárásban független szakértő által megállapított kár összege. Ennek okán nem fogadta el az alperes jogi képviselője által tett ajánlatot a felperes, bízva abban hogy az eljárás tisztességes volta következtében az igazságszolgáltatás garantálni fogja tulajdonhoz való jogát.

A tulajdonhoz való jog sérült továbbá, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 1. Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkének értelmében is.

III.

Zárórész

Jogi képviselőm meghatalmazását (**1. szám** alatt), a Kúria Pfv.V.20.509/2018/7. ügyiratszámú ítéletét (**5. szám** alatt), a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.206/2016/50. ügyiratszámon kelt másodfokú ítéletét (**4. szám** alatt), a Fővárosi Ítéltábla 22.Pf.20.461/2015/12. számon meghozott részítéletét (**3. szám** alatt), a Fővárosi Törvényszék 26.P.25.417/2015/6. ügyiratszámú kelt elsőfokú ítéletét (**2. szám** alatt), a Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyezett 26.P.20.728/2011/127. számon meghozott ítéletét (**6. szám** alatt) csatolom.

Nyilatkozom, hogy a személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Az eljárás az Abtv. 54. § (1) bekezdés alapján illetékmentes.

Budapest, 2020. április 7.

Tisztelettel:

Grád András Ügyvédi Iroda
Grád András ügyvéd
Ké

dr. Grád András ügyvéd